

ZARZĄDZENIE NR 11120...
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

z dnia 1 września 2020 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Długosz Królewski”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471 i 1378) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Długosz Królewski” określone w załączniku nr 1 do zarządzenia.

2. Miejsca lokalizacji działań ochronnych obrazuje mapa stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

3. Zadania ochronne, o których mowa w ust. 1, ustala się na okres do 31 grudnia 2020 r.

§ 2. Miejsca lokalizacji zadań ochronnych objęte są ochroną czynną.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny
Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie
mgr Rafał Rostecki

Uzasadnienie

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471 i 1378) dla rezerwatu przyrody nieposiadającego planu ochrony regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia zadania ochronne.

Rezerwat przyrody „Długosz Królewski” nie posiada planów ochrony.

Niniejszym zarządzeniem ustanawia się zadania ochronne dla tego rezerwatu polegające na usunięciu podszytu i kilku parasolowatych, podszytowych okazów dęba szypułkowego w obrębie stanowisk występowania długosza królewskiego *Osmunda regalis* i w ich bezpośrednim sąsiedztwie w celu polepszenia warunków świetlnych oraz poszerzenia przestrzeni dla rozwoju tego gatunku.

Rezerwat przyrody „Długosz Królewski” jest jednym z kilku rezerwatów w Polsce utworzonym w celu ochrony długosza królewskiego - gatunku wieloletniej paproci o zasięgu kosmopolitycznym. W Europie ten gatunek występuje przede wszystkim w jej części zachodniej. W Polsce jest bardzo rzadki na niżu, a w górach nie występuje.

Wymaga on podłoża wilgotnego, o optymalnej kwasowości ok. 6-7 pH. Rośnie na glebach torfiasto-próchnicznych lub piaszczysto-gliniastych w miejscach półcienistych. Jest to gatunek charakterystyczny klasy *Alnetea glutinosae* i zespołu *Myrico-Salicetum auritae*.

Wymagania świetlne długosza królewskiego zdają się być skorelowane z czynnikami troficznymi – poziomem wody i odczynem gleby. Im mniej korzystne są warunki glebowe (niższy poziom wody, większe zakwaszenie) tym więcej rośliny potrzebują światła (Plan ochrony rezerwatu przyrody „Długosz Królewski” na lata 1999-2018, Michalik i inni 1998 r.).

Stosunki wodne rezerwatu „Długosz Królewski” są ściśle powiązane z hydrologią południowej części Puszczy Niepołomickiej, pokrytej glebami piaszczystymi, gdzie dominuje infiltracyjno-retencyjny typ krążenia wody, wskutek czego górna część profilu glebowego cechuje się dużą zmiennością uwilgotnienia. Na domiar tego na obszarze rezerwatu i w jego otoczeniu woda odpływa ciekami sztucznego pochodzenia. Długość rowów w obrębie rezerwatu wynosi 1200 m, co daje gęstość cieków równą 4,90 km/km², czyli znacznie większą niż w całej Puszczy (Łajczak 1997). Obniżony poziom wód gruntowych i zmniejszona wilgotność w gleby w sposób istotny hamuje rozwój populacji długosza królewskiego w rezerwacie.

W ramach doraźnych działań dotyczących ochrony tego gatunku na terenie rezerwatu należy kontynuować zabiegi odsłaniające jego stanowiska w miarę ich ocienienia przez rozrastające się krzewy i drzewa. Lokalnie usuwać należy bardzo ekspansywną, zwłaszcza w miejscach podsuszonych orlicę *Pteridium aquilinum*, która często zagłusza długosza królewskiego.

Pilna potrzeba wykonania wyżej wymienionych prac została stwierdzona podczas oględzin rezerwatu „Długosz królewski” przeprowadzonych w dniu 21 sierpnia 2020 r. W protokole z wizji przeprowadzonej wspólnie z pracownikami Nadleśnictwa Niepołomice ustalono, że Nadleśnictwo Niepołomice rozpozna możliwość wykonania w bieżącym roku prac zaplanowanych w niniejszym zarządzeniu.

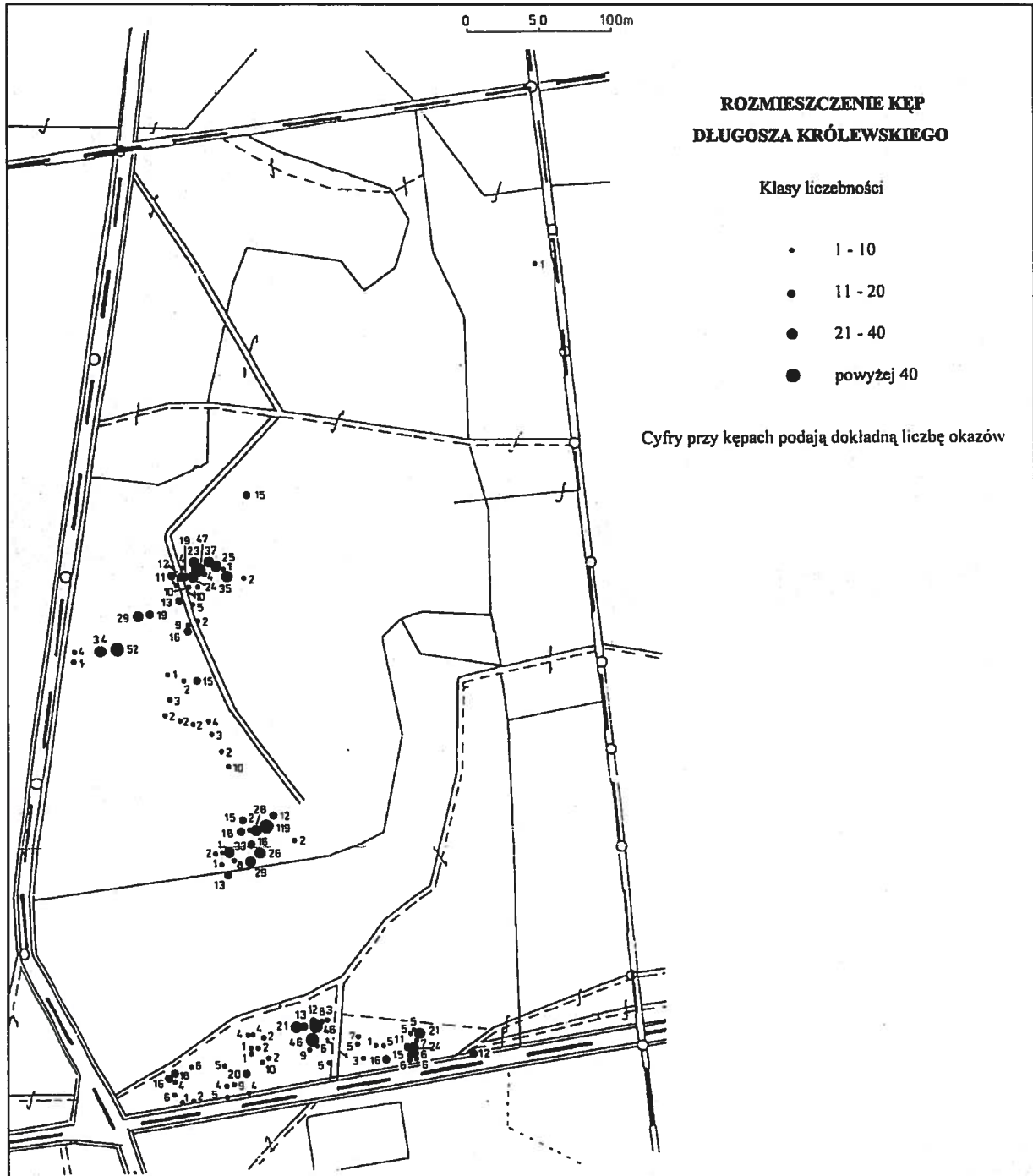
Załącznik nr 1 do zarządzenia nr .../20
 Regionalnego Dyrektora Ochrony
 Środowiska w Krakowie
 z dnia .../.../2020 r.

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Długosz Królewski”

Zidentyfikowane zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków		Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów		
		Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
<p><i>Niekorzystne warunki siedliskowe na stanowiskach długosza królewskiego spowodowane obniżonym poziomem wód gruntowych i niską wilgotnością gleby, wzrostem kwasowości gleby oraz zmniejszoną dostępnością światła w wyniku bujnego rozwoju podszytu i ekspansywnej paproci orlicy.</i></p> <p>Usunięcie podszytu i parasolowatych, podszytowych okazów dęba szypułkowego oraz orlicy w obrębie stanowisk występowania długosza królewskiego i w ich bezpośrednim sąsiedztwie w celu polepszenia warunków świetlnych oraz poszerzenia przestrzeni dla rozwoju tego gatunku.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identyfikacja stanowisk występowania długosza królewskiego, 2. Wycinanie podszytu na stanowiskach długosza królewskiego oraz w bezpośrednim ich sąsiedztwie, 3. Koszenie orlicy na stanowiskach długosza królewskiego oraz w bezpośrednim ich sąsiedztwie, 	<p>24,70 ha</p> <p>1,27 ha</p> <p>według potrzeb</p>	<p>Istniejące stanowiska długosza królewskiego w oddziale leśnym nr 267 Leśnictwa Kłaj wskazane w załączniku nr 2 do zarządzenia (opracowanym na podstawie mapy z 1996 r.) oraz pozostałe stanowiska odnalezione w rezerwacie.</p>	

Lokalizacja działań ochronnych w obszarze rezerwatu przyrody „Długosz Królewski”

Mapa sporządzona na podstawie inwentaryzacji długosza królewskiego przeprowadzonej w 1996 r.

